

**ТӨСВИЙН ШУУД ЗАХИРАГЧИЙН
2019 ОНЫ САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАН, ТӨСВИЙН ГҮЙЦЭТГЭЛД
ХИЙСЭН САНХҮҮГИЙН ТАЙЛАНГИЙН АУДИТ**

Агуулга

Агуулга.....	1
1. Аудитын гэрчилгээ	2
2. Аудитын тайлан.....	4
2.1. Оршил.....	4
2.2. Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага	4
2.3. Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт	4
2.4. Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин.....	5
2.5. Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ	5
2.6. Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал	5
2.7. Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар.....	6
2.8. Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд.....	6
2.9. Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга	7
2.10. Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн.....	8
2.11. Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал	9
2.12. Шилэн дансны мэдээлэл	9
2.13. Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт	9
2.14. Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл.....	9
3. Менежментийн захидал	10
4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан.....	13
4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан.....	13
4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан.....	15
4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан	17
4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан.....	19
4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан.....	20
4.6. Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан.....	22
5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт	23

Товчилсон үгийн жагсаалт

УСНББОУС	Улсын Секторын Нягтлан Бодох Бүртгэлийн Олон Улсын Стандарт
АДБОУС	Аудитын Дээд Байгууллагын Олон Улсын Стандарт
АОУС	Аудитын Олон Улсын Стандарт
ЭМЯ	Эрүүл мэндийн яам
ДЭМБ	Дэлхийн эрүүл мэндийн байгууллага
ТӨБЗГ	Төрийн өмчийн бодлого, зохицуулалтын газар

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР

15160 Улаанбаатар хот, Чингэлтэй дүүрэг
Бага тойруу-3, Засгийн газрын IV байр
Утас:26-04-37, Факс:51-26-42-30
E-mail: info@audit.gov.mn

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН
ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ
Б.НАРАНТУЯА ТАНАА

2020.02.21 № 06/589
танай _____-ны № _____-т

Аудитын гэрчилгээ

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд санхүүгийн тайлангийн аудит хийв.

Зөрчилгүй санал дүгнэлт

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөрх санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлт, мөнгөн гүйлгээ болон төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Төсвийн тухай хууль, Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль, УСНББОУС-д нийцүүлж Сангийн сайдын баталсан бодлого, аргачлал, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн бодитой, шударга илэрхийлсэн тул зөрчилгүй санал дүгнэлт гаргаж байна.

Санал дүгнэлтийн үндэслэл

Төрийн аудитын байгууллага аудит хийхдээ Аудитын дээд байгууллагын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартад нийцүүлэн Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Санхүүгийн тайлангийн аудитын журам, зааврын дагуу гүйцэтгэсэн. Эдгээр нь санхүүгийн тайлан материаллаг буруу илэрхийллээс ангид эсэх талаар үндэслэлтэй баталгаа олж авах зорилгоор аудитыг төлөвлөж, гүйцэтгэхийг шаарддаг.

Аудитаар Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайлан дах үлдэгдэл, ажил гүйлгээний дүн хэмжээ болон илчлэл тодруулга, тус байгууллагад мөрдөж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, бүртгэл хөтлөлт, программ хангамж, дотоод хяналтын систем болон удирдлагын хийсэн томоохон тооцооллыг шалгаж, аудитын санал дүгнэлтийг дэмжих нотлох зүйлсийг хангалттай цуглуулсан.

Бидний хийсэн аудит тус санхүүгийн тайлан, тодруулгад санал дүгнэлт өгөх хангалттай, зохистой үндэслэлийг бүрдүүлсэн бөгөөд аудитын дүнд үндэслэсэн санал, зөвлөмжийг аудитын тайланд тусгасан болно.

Үүрэг хариуцлага

Төсвийн захирагч нь Төсвийн тухай хуулийн 26 дугаар зүйлийн 26.1-д заасны дагуу тайлант хугацааны санхүүгийн тайлан, тодруулгыг Нягтлан бодох бүртгэлийн болон Улсын секторын нягтлан бодох бүртгэлийн олон улсын стандарт, түүнтэй нийцүүлэн Сангийн сайдын баталсан журам, зааврын дагуу бэлтгэж, тайлагнах үүрэгтэй.

Аудитын дээд байгууллагын нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн зарчим, стандарт болон Аудитын олон улсын стандартын дагуу аудит хийж, жилийн эцсийн төсвийн гүйцэтгэл, санхүүгийн тайланд санал дүгнэлт өгөх нь төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН
ГАЗРЫН ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД
ТЭРГҮҮЛЭХ АУДИТОР

Ц.НАРАНЧИМЭГ

2. Аудитын тайлан

Оршил

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудитын дүн, дүгнэлтийг ерөнхий захирал Б.Нарантуяа Танд танилцуулж байна.

Энэхүү тайланд үйлчлүүлэгчийн санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, дотоод хяналтын системд хийсэн үнэлгээний тойм, аудитын явцад илрүүлсэн гол зүйлс, гаргасан шийдлүүд, анхаарал хандуулахуйц асуудал, залруулаагүй материаллаг болон материаллаг бус алдаа зөрчил, тодруулга зэрэг аудитын үр дүн, аудитын дүгнэлтийн хэлбэр, түүний үндэслэлийн талаар тус тус хураангуйлан тэмдэглэв.

Аудитын дүнд үндэслэсэн батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах, холбогдох хууль, журам, зааврыг хэрэгжүүлж ажиллах, анхан шатны баримтгүй, бүрдэл дутуу баримтаар ажил гүйлгээ хийж, данс бүртгэлд тусгахгүй байх, хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлэх, нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж, мөрдөж ажиллах зөвлөмжүүдийг Менежментийн захидалд тусгасан болно.

Аудит хийх үндэслэл, зорилго, талуудын хүлээх үүрэг, хариуцлага

Бид Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 15.2, 18 дугаар зүйлийн 18.2, Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасны дагуу Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болгосон санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд аудит хийлээ.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн гаргасан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, заавар, журмын дагуу үнэн зөв, шударга илэрхийлэгдсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь энэхүү аудитын зорилт байв.

Төсвийн шууд захирагч санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайлангаа Төсвийн тухай хууль болон УСНББОУС, түүнд нийцүүлэн баталсан төсвийн байгууллагын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, журмын дагуу үнэн зөв, бодитой бэлтгэх үүрэгтэй.

Харин тухайн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийг дээрх хууль болон бодлого, журмын дагуу материаллаг алдаагүй, үнэн зөв, шударга илэрхийлсэн эсэхэд дүгнэлт өгөх нь Төрийн аудитын байгууллагын үүрэг юм.

Аудитыг 2020 оны 01 дүгээр сарын 08-наас 2020 оны 02 дугаар сарын 18-ны хооронд гүйцэтгэж, аудитын тайланг 2020 оны 02 дугаар сарын 20-ны өдөр эцэслэн баталгаажуулж, төсвийн шууд захирагчид хүргүүлэхээр төлөвлөн, Санхүүгийн аудитын газрын ахлах аудитор Ж.Болормаа, гэрээт аудитор Н.Нямсүрэн нар хариуцаж хэрэгжүүлэв.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланг Үндэсний аудитын газарт 2020 оны 01 дүгээр сарын 24-ний өдрийн 85 дугаар бүхий албан бичгээр ирүүлсэн байна.

Аудитад мөрдсөн бодлого, журам, арга зүй, шалгуур үзүүлэлт

АДБОУС, АОУС, нийтээр хүлээн зөвшөөрсөн бусад зарчимд тулгуурласан Монгол Улсын Ерөнхий аудиторын баталсан Төрийн аудитын байгууллагаас санхүүгийн тайланд аудит хийх журам, аудитад баримтлах ерөнхий чиглэл, арга зүйг мөрдөн ажиллав.

Дээрх стандарт, зарчим, журамд нийцүүлж аудитын үе шатны ажлыг гүйцэтгэж, холбогдох ажлын баримт материалаар баталгаажуулсан болно.

Байгууллагын зорилго, үйл ажиллагаа, хууль, эрх зүйн орчин

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн үйл ажиллагааны эрхэм зорилгоо "Эрүүл мэндийн салбарыг хөгжүүлэх бодлого, хууль эрх зүйн орчинг боловсронгуй болгох нотолгоо бүрдүүлэх, байгууллага, хүний нөөц, техник технологи, тусламж, үйлчилгээний чанар, аюулгүй байдал, салбарын удирдлага, манлайллыг дээшлүүлэх замаар хүн амын эрүүл мэндийг сайжруулахад дэмжлэг үзүүлэх"-д оршино" гэж тодорхойлсон байна.

Дээрх зорилгын хүрээнд үйл ажиллагааны чиглэлийг дараах байдлаар тодорхойлжээ.

Үүнд:

- Эрүүл мэндийн салбарын бодлогын болон тогтолцооны судалгааг хөгжүүлэх;
- Статистик мэдээ, мэдээлэл, зайн анагаах ухаан, цахим эрүүл мэнд, мэдээллийн технологийн бодлогыг хэрэгжүүлэх үйл ажиллагааг үндэсний хэмжээнд зохион байгуулах;
- Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн хууль эрхзүй, шалгалт баталгаажуулалт, засвар үйлчилгээ, сургалт, бүртгэл мэдээллийн тогтолцоог бэхжүүлэх;
- Эрүүл мэндийн салбарын хүний нөөцийн хөгжлийг дэмжих, төгсөлтийн дараах сургалтын үйл ажиллагааг боловсронгуй болгох;
- Тусламж, үйлчилгээний чанарын тасралтгүй хөгжлийг дэмжин, чанар, аюулгүй байдал, магадлан итгэмжлэлийн тогтолцоог бэхжүүлэх;
- Эмийн зохицуулалтын үйл ажиллагааг олон улсын эмийн зах зээлийн хөгжлийн түвшинд нийцүүлэх;
- Байгууллагын бие даасан, тогтвортой байдлыг хангах зэрэг зорилтуудыг хэрэгжүүлэн ажилладаг байна.

Тайлант хугацаанд байгууллагын санхүүгийн үйл ажиллагаанд мөрддөг хууль, тогтоомж, бодлого, журамд өөрчлөлт ороогүй байна.

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа болон дотоод хяналттай холбоотой хүчин зүйлсийн үнэлгээ

Бид санхүүгийн тайланд материаллаг алдаа байхгүй гэдгийг нягтлах үүднээс үйлчлүүлэгчийн нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, санхүүгийн үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг шаардлагатай гэж үзсэн хэмжээгээр дахин хянасан болно.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв нь ЭМЯ-наас 2010 онд боловсруулсан Эрүүл мэндийн салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна. Тус Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь байгууллагын онцлогт тохироогүй, Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн холбогдох өөрчлөлтүүдийг бүрэн тусгаагүй байна.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв нь санхүү, нягтлан бодох бүртгэлийн үйл ажиллагаандаа Гүүк софт ХХК-ийн Динамик программ хангамж ашигладаг байна.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн дотоод хяналтын эрсдэлийг төлөвлөлтийн үе шатанд дунд гэж үнэлсэн бөгөөд гүйцэтгэлийн шатанд дахин хянахад дотоод хяналт үр нөлөөтэй байна.

Төлөвлөлтийн шатанд тодорхойлсон эрсдэл, түүнийг үнэлсэн байдал

Аудитаар Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн бэлтгэсэн санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэл нь материаллаг хэмжээний алдаатай илэрхийлэгдээгүй гэсэн үндэслэлтэй нотолгоо олж авахын тулд байгууллагын гадаад дотоод орчин, дотоод хяналтыг судлан, эрсдэлтэй асуудлыг илрүүлж, үнэллээ.

Аудитын төлөвлөлтийн үе шатанд 19 эрсдэлтэй асуудалд горим сорил хэрэгжүүлэхээр төлөвлөж баталгаажуулсан болно.

Материаллаг байдлын суурь сонгосон үндэслэл, тайлбар

Аудитыг төлөвлөх үе шатны материаллаг байдлыг АДБОУС 1320, АОУС 320-ын дагуу тодорхойлсон бөгөөд материаллаг байдлын суурь үзүүлэлтээр 2018 оны жилийн эцсийн санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн **нийт зардлыг** сонгож, эрсдэлийн түвшинг “дунд” гэж үнэлэн материаллаг байдлын хувь хэмжээг 2 хувиар тогтоов.

Төлөвлөлтийн үе шатанд сонгосон суурь үзүүлэлтийн дүн 5,502,045.5 мянган төгрөгөөс тооцон 110,040.9 мянган төгрөгөөр материаллаг байдлыг тодорхойлж, баталгаажууллаа.

Гүйцэтгэлийн үе шатанд материаллаг байдлын суурь, хувь хэмжээг өөрчлөөгүй 2019 оны санхүүгийн үр дүнгийн тайлангийн нийт зардал 5,748,415.8 мянган төгрөгөөс 2 хувиар тооцож материаллаг байдлын түвшинг 114,968.3 мянган төгрөгөөр тогтоолоо.

Санхүүгийн тайлангийн үзүүлэлтүүд

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдлын тайлангаарх нийт хөрөнгийн дүн өмнөх оноос 68,608.2 мянган төгрөгөөр буюу 3.2 хувиар өссөн байна. Үүнд:

Хүснэгт 1. Санхүүгийн байдлын тайлангийн үзүүлэлт

/мянган төгрөг/

Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл	Өөрчлөлт
Б	1	2	3=2-1
Авлага	11,664.8	-	(11,664.8)
Бараа материал	135,971.9	151,014.8	15,042.9
Үндсэн хөрөнгө	1,984,894.4	2,050,124.5	65,230.1
Нийт хөрөнгийн дүн	2,132,531.1	2,201,139.2	68,608.2
Нийт өр төлбөр	230.0	0.0	(230.0)
Засгийн газрын оруулсан капитал	2,132,301.1	2,201,139.2	68,838.2
Өр төлбөр, цэвэр хөрөнгө өмчийн дүн	2,132,531.1	2,201,139.2	68,608.2

Авлага дансны үлдэгдэл буурсан нь өмнөх онд нэмэлт санхүүжилтийн харилцах данснаас Сангийн яаманд төвлөрүүлсэн 11,664.8 мянган төгрөгийг буцаан авсан байна.

Бараа материалын дансны үлдэгдэл 15,042.9 мянган төгрөг буюу 11.1 хувиар өссөн нь бусад хангамжийн материал 10,165.0 мянган, хэвлэмэл материал 4,183.6 мянган, бичиг хэргийн материал 2,990.0 мянган төгрөгөөр нэмэгдсэнээс шалтгаалжээ.

Үндсэн хөрөнгө дансны үлдэгдэл нийт дүнгээр 65,230.1 мянган төгрөг буюу 3.3 хувиар өссөн байна. Тухайлбал:

- ЭМЯ-наас улсын төсвийн хөрөнгө оруулалтаар бэлтгэсэн 31,500.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй УАЗ-22069 маркийн фургон автомашин;
- “Эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт, баталгаажуулалтын болон засвар үйлчилгээний тоног төхөөрөмж, багаж нийлүүлэх” тендерээр бэлтгэсэн 82,486.3 мянган төгрөгийн тоног төхөөрөмж, компьютер, техник хэрэгсэл;
- Дэлхийн банкны хөнгөлөлттэй зээлийн хөрөнгөөр хэрэгжиж буй “Цахим эрүүл мэнд” төслийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 123,619.3 мянган төгрөгийн өртөгтэй сургалтын төвийн компьютер, тоног төхөөрөмж, цахилгаан хэрэгсэл, тавилга, урсгал төсвийн хөрөнгөөр бэлтгэсэн 68,296.1 мянган төгрөгийн хөрөнгө ТӨБЗГ-аас зөвшөөрөл авч бэлтгэсэн зэрэг нийт 313,401.7 мянган төгрөгийн хөрөнгөөр нэмэгдсэн.
- Ашиглах хугацаа дууссан, элэгдлээрээ анхны өртгөө нөхсөн 154,449.3 мянган төгрөгийн хөрөнгийг ТӨБЗГ-ын тогтоолын дагуу акталж данс бүртгэлээс хассан дүнгээр буурсан байна.

Өмнөх онд данс андуурсан гүйлгээний 230.0 мянган төгрөгийн өглөгийг буцааж төлжээ.

Засгийн газрын оруулсан капитал дансны үлдэгдэл 2,201,139.2 мянган төгрөг болж тайлант үеийн үр дүн 68,838.2 мянган төгрөгөөр өссөн байна.

Санхүүгийн тайланд нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт, алдааны залруулга, хэвийн бус өөрчлөлт, онцгой шинжтэй ажил гүйлгээ гараагүй байна.

Төсвийн гүйцэтгэлийн талаарх тайлбар, тодруулга

Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.1-д заасны дагуу төсвийг төлөвлөх, хэрэгжүүлэх, тайлагнахад эрх бүхий байгууллага, төсвийн шууд захирагч нь энэ хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1-д заасан төсвийн зарчмыг мөрдлөг болгож, хэрэгжүүлэх үүрэгтэй.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв тайлант онд 5,380,996.7 мянган төгрөгийн төсөв батлагдсанаас, улсын төсвөөс 4,715,996.7 мянган төгрөгийн санхүүжилт авч, үндсэн болон туслах үйл ажиллагаанаас 725,735.8 мянган төгрөгийн орлого төвлөрүүлж, нийт 5,441,732.5 мянган төгрөгийг бүрдүүлжээ. Үүнээс урсгал зардалд 5,370,441.4 мянган, давсан орлогоос 30,906.2 мянган төгрөгийг нэмэлт төсвийн санхүүжилтийн дансанд шилжүүлэн зарцуулж, 40,384.9 мянган төгрөгийг Сангийн яаманд төвлөрүүлсэн байна. Тухайлбал:

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн тайлант онд 665,000.0 мянган төгрөгийн орлого бүрдүүлэхээр төсөв батлагдсанаас гүйцэтгэлээр 725,735.8 мянган төгрөгийн орлогыг бүрдүүлж, төлөвлөгөөг 109.1 хувиар биелүүлсэн байна.

Үүнд:

- Үндсэн үйл ажиллагааны орлого нийт дүнгээр 53,308.2 мянган төгрөгөөр давсан нь эм ханган нийлүүлэх байгууллагуудаас бүртгүүлж байгаа эмийн нэр төрөл, тоо нэмэгдэж байгаагаас шалтгаалж эмийн бүртгэлийн хураамж 58,630.5 мянган, тухайн жилд улсын болон хувийн хэвшлийн эрүүл мэндийн байгууллагуудын магадлан итгэмжлэлийн хугацаа сунгах, шинээр олгох тоо хэмжээ нэмэгдсэнээс шалтгаалж төлбөр 12,455.1 мянган төгрөгөөр давж биелсэн. Эмнэлгийн мэргэжилтний эмчлэх үйл ажиллагаа эрхлэх зөвшөөрлийн шалгалтын хураамжийн орлого шалгалтад хамрагдаж байгаа мэргэжилтнүүдийн тооноос шалтгаалж 5,552.4 мянган, эмнэлгийн тоног төхөөрөмжийн шалгалт тохируулгын төлбөр тохируулга баталгаажуулалт хийх хугацаанаас шалтгаалж 12,455.1 мянган төгрөгөөр тус тус тасарсан байна.
- Туслах үйл ажиллагааны орлого суралцагчдын сургалтын тэтгэмжээс байрны төлбөрийг суутган тооцдог болсноор авлага үүсэлгүй орлого бүрэн төвлөрч 7,427.6 мянган төгрөгөөр давж биелсэн байна.

Тайлант онд Төсвийн шууд захирагчийн хэрэгжүүлэх эрүүл мэндийн бодлого, удирдлагын хөтөлбөрт зориулан 5,380,996.7 мянган төгрөгийн төсөв зарцуулахаар батлагджээ.

Батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, түүний хэтрэлт, хэмнэлтийг орлого, зардлын зүйл тус бүрээр харуулсан мэдээллийг энэ тайлангийн 4.5-д харуулав.

Урсгал зардалд 5,370,441.4 мянган төгрөгийг зарцуулж 99.8 хувийн гүйцэтгэлтэй байна. Тухайлбал: Байр ашиглалттай холбоотой зардлыг 1,832.7 мянган, хангамж, бараа материалын зардал 2,323.5 мянган, эд хогшил, урсгал засварын зардал 1,337.8 мянган, дотоод албан томилолтын зардлыг 1,427.8 мянган, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамжийн зардлыг 1,780.8 мянган, бараа үйлчилгээний бусад зардлыг 685.0 мянга, нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшууллын зардлыг 118.0 мянган төгрөгөөр тус тус дутуу зарцуулсан байна.

Нэмэлт төсөв: Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн нэмэлт төсвийн дансанд 162,791.5 мянган төгрөгийн орлого төвлөрчээ. Үүнд:

- ДЭМБ-аас зохион байгуулсан төвлөрсөн арга хэмжээ, сургалт, судалгааны ажил, шалгалтын сорилын сангийн баяжилт хийх, сорил шинээр боловсруулах, эмхэтгэл орчуулах, цахим хуудас хөгжүүлэх зэрэг ажилд зориулж нийт 73,550.5 мянган төгрөгийн санхүүжилт;
- Эрүүл мэндийг дэмжих сангаас “Сувилагч мэргэжил сайхан” нөлөөллийн арга хэмжээний хөтөлбөрт 12,500.0 мянган, Эрүүл амьдралын төлөө-2019 хөтөлбөрт санхүүжилтэд 34,400.0 мянган төгрөг, нийт 46,900.0 мянган төгрөгийг санхүүжүүлсэн байна.
- Үндсэн болон туслах үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон 60,735.8 мянган төгрөгийн давсан орлогоос 30,906.2 мянган төгрөгийг нэмэлт санхүүжилтийн дансанд төвлөрүүлсэн;
- НҮБ-ийн хүн амын сангаас олгосон төслийн санхүүжилт 11,434.8 мянган төгрөгийг өмнөх онд Сангийн яаманд төвлөрүүлснийг буцаан олгосон;

Дээрх орлогыг хөтөлбөр арга хэмжээний зориулалтын дагуу зарцуулж үлдэгдэл 3,794.0 мянган төгрөгийг ДЭМБ-д буцааж шилжүүлсэн байна.

Аудитаар хэрэгжүүлсэн горим сорил, түүний үр дүн

Аудитыг төлөвлөх үе шатанд тогтоосон 19 эрсдэлтэй асуудлыг тодорхойлж горим, сорил хэрэгжүүллээ.

Аудитаар нийт 2,740,362.2 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчил илэрснээс, 2,684,300.0 мянган төгрөгийн 2 алдааг санхүүгийн тайланд залруулга хийлгэж, 12,590.9 мянган төгрөгийн 2 зөрчилд албан шаардлага хүргүүлж, 43,471.3 мянган төгрөгийн алдаа зөрчлийг арилгах, давтан гаргахгүй байх 5 зөвлөмж өглөө. Үүнд:

1. Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны "Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн дүрэм зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай" А/21 тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 7.6-д Захиргаа, санхүү, дотоод хяналтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, түүний чиг үүрэгт хамааралгүй "Зураглаач" гэсэн орон тоон дээр 1 ажилтан ажиллуулж 12,590.9 мянган төгрөгийн цалин олгосон байна. Тус ажилтны цагийн бүртгэл нь ЭМЯ-нд бүртгэгддэг байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

2. Цагийн бүртгэлийг хянаж баталгаажуулаагүй, цалин хөлсийг тооцохдоо өмнөх сарын ажлын цагийн мэдээлэлд үндэслэн, сар бүр 22 хоногоор тооцож олгосон нь Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2. "Цагаар ажиллах" гэж ажил олгогчоос тодорхой ажил, үүргийг биечлэн гүйцэтгүүлж, гүйцэтгэсэн ажлын хэмжээ, ажилласан цагт нь тохирсон цалин хөлсийг тухай бүр тооцож олгохыг хэлнэ." гэсэн заалттай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Зөрчлийг арилгах албан шаардлага хүргүүлсэн.

3. Санхүүгийн байдлын тайлангийн Засгийн газрын хувь оролцоо дансны өмчийн хэлбэрийг хувийн өмчийн эзэмшлийн хувь 3,276,900.0 мянган, төрийн өмчийн эзэмшлийн хувийг хасах тэмдэгтэйгээр 886,400.0 мянган төгрөгөөр, нийт 2,390,500.0 мянган төгрөгөөр алдаатай бүртгэж ирсэн. Засгийн газрын хувь оролцоо дансны эцсийн үлдэгдэл 2,584,200.0 мянган, эхний үлдэгдэл 2,290,400.0 мянган төгрөг буюу 293,800.0 мянган төгрөгөөр тус тус зөрүүтэй бүртгэгдсэн.

Дээрх асуудлууд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 5 дугаар зүйлийн 5.1.4-д "үнэн зөв байх," гэж заасантай нийцэхгүй, санхүүгийн тайлангийн толилуулга ба тодруулга, үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлүүдийг хангахгүй байна.

Шийдвэрлэсэн нь: Алдааг санхүүгийн тайланд залруулсан.

Аудитаар илэрсэн 43,839.7 мянган төгрөгийн алдаа, зөрчилд 6 зөвлөмж өгч, менежментийн захидалд тусгалаа.

Дараагийн аудитаар авч үзэх буюу анхаарал татахуйц бусад чухал асуудал

Ажлаас чөлөөлөгдсөн 5 ажилтанд Шүүхийн шийдвэрийн дагуу олгох ажилгүй байсан хугацааны цалин, нийгмийн даатгалын шимтгэл 50,730.4 мянган төгрөгийн нөхөн олговрыг өгсөн зөрчилд буруутай албан тушаалтнаар төлүүлэх албан шаардлагыг холбогдох дээд шатны төсвийн захирагчийн дотоод аудитын нэгжид хүргүүлэхээр шийдвэрлэв.

Шилэн дансны мэдээлэл

Төсвийн захирагч нь Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан мэдээллийг өөрийн цахим хуудсаар дамжуулан тухай бүр ил тод мэдээлж байх үүрэгтэй.

Шилэн дансны тухай хуулийн 6 дугаар зүйлд заасан батлагдсан төсөв, гүйцэтгэл, хэтрэлт хэмнэлтийн шалтгаан тайлбар, цалингийн зардлаас бусад таван сая төгрөгөөс дээш үнийн дүн бүхий орлого, зарлагын мөнгөн гүйлгээ, төсөв, өмч, хөрөнгө, мөнгө зарцуулах, өр, авлага үүсгэсэн аливаа шийдвэр зэрэг мэдээллүүдийг хугацаанд, 1 мэдээллийг хугацаа хоцроож байршуулсан байна.

Өмнөх аудитаар өгсөн акт, албан шаардлага, зөвлөмжийн хэрэгжилт

Өмнөх оны санхүүгийн тайлангийн аудитаар өгсөн 15,000.0 мянган төгрөгийн зөрчилд 1 төлбөрийн акт тогтоосныг барагдуулсан, хууль, тогтоомж, журам, заавар мөрдөж ажиллаагүй, төсвийг зориулалт бусаар зарцуулсан, кассын журнал хөтлөөгүй зэрэг 21,987.5 мянган төгрөгийн зөрчлийг арилгах 4 албан шаардлага хүргүүлснийг хэрэгжүүлсэн байна.

Орлогыг ангилж бүртгээгүй, дотоод хяналтыг хангалтгүй хэрэгжүүлсэн, ТӨБЗГ-ын шийдвэргүйгээр хөрөнгө бэлтгэсэн зэрэг алдаа, зөрчлийг арилгах 3 зөвлөмж өгснийг хэрэгжүүлж ажилласан байна.

Дүгнэлтийн хэлбэр, үндэслэл

Бид Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлийн тайланд аудит хийж, баталгаажуулах ажлыг АДБОУС-ын дагуу, Монгол Улсын холбогдох хууль тогтоомжид нийцүүлэн гүйцэтгэсэн.

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны жилийн эцсийн санхүүгийн байдал, санхүүгийн үр дүн, мөнгөн гүйлгээ, өмчийн өөрчлөлт болон бусад илчлэл тодруулгыг холбогдох хууль, УСНББОУС-ын дагуу материаллаг байдлын хувьд үнэн зөв, бодитой илэрхийлсэн эсэхийг Аудитын гэрчилгээнд тодорхой дурдав.

3. Менежментийн захидал

Төрийн аудитын байгууллага санхүүгийн тайлангийн аудит бүрийн төгсгөлд аудитаар илрүүлсэн зүйлсийг нэгтгэсэн менежментийн захидлыг үйлчлүүлэгч, түүний удирдлагад зориулж бэлтгэдэг бөгөөд түүнд санхүү, нягтлан бодох бүртгэл, тайлагналын бодлого, үйл ажиллагаа, дотоод хяналтыг сайжруулах зөвлөмжийг тусгадаг.

Энэхүү менежментийн захидлын агуулга аудитын үр дүн, дүгнэлтээс урган гарсан болно. Санхүүгийн тайлан, бусад илчлэл тодруулгын талаар санал дүгнэлт гаргахад бидний бодлого, горим зориулагдсан.

Энэ нь нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, горимыг зөвхөн аудитыг үр нөлөөтэй гүйцэтгэхэд шаардагдах цар хүрээнд дахин хянасан бөгөөд оршиж буй бүх сул талыг гаргаж ирэх боломжгүй юм.

Тиймээс аудитын тайланд тусгасан зөвлөмж нь аудит хийх үеийн нөхцөл байдлын талаарх бидний үнэлэлт, дүгнэлтийг илэрхийлж байгаа болно.

Харин эдгээр зөвлөмжийг та бидний хамтын ажиллагааны байр сууринаас гаргасан бөгөөд аудитаар өгсөн зөвлөмжийг хүлээн авч, хэрэгжүүлэх нь танай үүрэг хариуцлага юм.

Менежментийн захидалд дурдсан цаашид санхүүгийн тайланд шууд бөгөөд материаллаг хэмжээгээр нөлөөлж болзошгүй тул анхаарвал зохих асуудлыг тэргүүлэх ач холбогдлоор нь эрэмбэлэн үзүүлэв. Үүнд:

Төсвийн төлөвлөлт, гүйцэтгэлтэй холбоотой асуудал

3.1.1. Илрүүлэлт:

Цалингийн зардлаас 5,833.5 мянган төгрөгийг ахмадын санд шилжүүлэн зарцуулсан нь Төсвийн тухай хуулийн 16 дугаар зүйлийн 16.5.5-д *"батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах;"* гэж заасныг зөрчиж байна.

3.1.2. Эрсдэл:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй байх, хөрөнгө үрэгдэх, хууль тогтоомжийг мөрдөж ажиллаагүй байх;

3.1.3. Өгсөн зөвлөмж:

Батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулж байх, журам, зааврыг мөрдөж ажиллах;

3.1.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана;

Зардлын данстай холбоотой асуудал

3.2.1 Илрүүлэлт:

Тус төвийн 2 дугаар байрны харуул хамгаалалт, цэвэрлэгээ үйлчилгээний ажлыг гүйцэтгэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруулаагүй хувь хүмүүстэй шууд гэрээ байгуулан ажиллуулж 33,000.0 мянган төгрөг олгосон байна.

3.2.2 Эрсдэл:

Бараа ажил, үйлчилгээний бэлтгэн нийлүүлэгч, гүйцэтгэгчийг хууль, журам зааврын дагуу сонгон шалгаруулаагүй байх;

3.2.3 Өгсөн зөвлөмж:

Холбогдох хууль, журам зааварт нийцүүлэн сонгон шалгаруулалт явуулж байх;

3.2.4 Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана;

Балансын данстай холбоотой асуудал

3.3.1. Илрүүлэлт:

Худалдан авсан, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөрт анхан шатны бүрдэл дутуу баримтаар 3,900.0 мянган төгрөг, магадлан итгэмжлэлийн орон тооны бус 1 шинжээчтэй гэрээ байгуулаагүй, 5 шинжээч гэрээнд гарын үсэг зурж баталгаажаагүй баримтаар 510.3 мянган төгрөг, эмийн зөвлөлийн 4 гишүүний оролцсон хурлын ирцийг бүртгээгүй урамшуулалд 227.5 мянган төгрөг, нийт 4,637.8 мянган төгрөгийг олгосон байна.

Дээрх асуудлууд нь Нягтлан бодох бүртгэлийн тухай хуулийн 13 дугаар зүйлийн 13.7-д *“Анхан шатны баримтын бүрдэлгүй ажил, гүйлгээг бүртгэх, санхүүгийн тайланд тусгахыг хориглоно.”* гэсэн заалттай нийцэхгүй байна.

3.3.2. Эрсдэл:

Төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулаагүй, баримт материалыг зохих журмын дагуу бүрдүүлээгүй байх, дотоод хяналт хэрэгжүүлээгүй байх;

3.3.3. Өгсөн зөвлөмж:

Анхан шатны баримтгүй, бүрдэл дутуу баримтаар ажил гүйлгээ хийж, данс бүртгэлд тусгахгүй байх;

3.3.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана;

Балансын данстай холбоотой асуудал

3.4.1. Илрүүлэлт:

Төвийн санхүүгийн тайланд 121,333.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй 4 автомашин бүртгэлтэйгээс 2008, 2009 онд ашиглалтад орсон 49,883.1 мянган төгрөгийн өртөгтэй 2 автомашин ашиглалтгүй байна. Энэ нь Төрийн болон орон нутгийн өмчийн тухай хуулийн 31 дүгээр зүйлийн 31.1-д *“Төрийн өмчит хуулийн этгээд эзэмшилдээ байгаа илүүдэл үндсэн эд хөрөнгө, түүнчлэн ашиглах хугацаа нь дууссан буюу эсхүл осол гэмтэлд өртсөний улмаас зориулалтаар нь ашиглах боломжгүй болсон бөгөөд засаж, сэлбэж ашиглах нь эдийн засгийн хувьд үр ашиггүй нь тооцоогоор нотлогдсон эд хөрөнгийг худалдаж, шилжүүлж акт тогтоон устгаж болно.”* гэсэн заалтыг хэрэгжүүлээгүй ажиллаагүй байна.

3.4.2. Эрсдэл:

Эд хөрөнгийг зориулалтын дагуу ашиглаагүй, хадгалалт хамгаалалт хангалтгүйгээс чанар байдал алдагдсан байх;

3.4.3. Өгсөн зөвлөмж:

Хөрөнгийн үр ашгийг дээшлүүлэх, эрх бүхий байгууллагад хандаж хэрэгцээ шаардлагатай газарт нь шилжүүлэх арга хэмжээ авах;

3.4.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана;

Тайлант хугацаанд хэрэгжүүлэх ерөнхий чиглэлтэй холбоотой асуудал

3.5.1. Илрүүлэлт:

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв нь ЭМЯ-наас 2010 онд боловсруулсан Эрүүл мэндийн салбарын нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг мөрдөж байна. Тус Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцээгүй, Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн холбогдох өөрчлөлтүүдийг бүрэн тусгаагүй байна.

3.5.2. Эрсдэл:

Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг боловсруулж мөрдөж ажиллаагүй байх;

3.5.3. Өгсөн зөвлөмж:

УСНББОУС, холбогдох хууль, журам, зааварт нийцүүлэн байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт тохирсон Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичгийг боловсруулж мөрдөж ажиллах;

3.5.4. Байгууллагаас өгсөн хариу тайлбар:

Зөвлөмжийг хэрэгжүүлж ажиллана;

Дээрх зөвлөмжийн биелэлтийг төрийн аудитын байгууллагад 2020 оны 6 дугаар сарын 10-ны өдрийн дотор ирүүлнэ үү.

Аудитын явцад бидэнтэй хамтран ажилласан холбогдох ажилтнуудад талархал илэрхийлье.

4. Аудит хийсэн санхүүгийн тайлан

4.1 Аудит хийсэн санхүүгийн байдлын тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Балансын үзүүлэлт	Эхний үлдэгдэл	Эцсийн үлдэгдэл
1	ЭРГЭЛТИЙН ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>147,636,669.00</u>	<u>151,014,761.00</u>
33	АВЛАГА	11,664,770.00	-
33300	Татаас, санхүүжилтийн авлага	11,664,770.00	-
35	БАРАА МАТЕРИАЛ	135,971,899.00	151,014,761.00
351	Түүхий эд материал	32,513,500.00	30,350,310.00
35110	Тусгай зориулалттай материал	1,925,000.00	6,108,600.00
35130	Эм боох материал	30,588,500.00	24,241,710.00
354	Хангамжийн материал	103,458,399.00	120,664,451.00
35410	Бичиг хэргийн материал	2,936,276.00	5,926,272.00
35420	Аж ахуйн материал	1,038,245.00	3,692,640.00
35430	Сэлбэг хэрэгсэл	9,013,454.00	11,403,954.00
35440	Түлш, шатах тослох материал	16,450,160.00	12,081,105.00
35450	Барилгын засварын материал	2,968,584.00	6,343,784.00
35470	Бусад хангамжийн материал	71,051,680.00	81,216,696.00
2	ЭРГЭЛТИЙН БУС ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>1,984,894,402.13</u>	<u>2,050,124,480.87</u>
39	ҮНДСЭН ХӨРӨНГӨ	1,984,894,402.13	2,050,124,480.87
392	Биет хөрөнгө	1,849,873,296.18	1,923,421,445.79
39201	Барилга, байгууламж, орон сууц	1,479,086,220.71	1,479,086,220.71
39202	Хуримтлагдсан элэгдэл	(482,964.14)	(101,614,890.38)
39203	Авто-тээврийн хэрэгсэл	89,833,120.00	121,333,120.00
39204	Хуримтлагдсан элэгдэл	(61,868,120.12)	(65,863,120.16)
39205	Машин тоног төхөөрөмж (компьютер)	1,253,670,958.89	1,380,346,790.89
39206	Хуримтлагдсан элэгдэл	(1,043,978,229.85)	(1,040,094,081.63)
39207	Тавилга, аж ахуйн эд хогшил	316,661,563.00	325,796,120.00
39208	Хуримтлагдсан элэгдэл	(190,545,308.31)	(189,944,189.64)
39214	Бусад үндсэн хөрөнгө	17,409,713.00	24,909,713.00
39215	Хуримтлагдсан элэгдэл	(14,681,813.00)	(15,302,393.00)
39217	Ном	4,768,156.00	4,768,156.00
393	Биет бус хөрөнгө	135,021,105.95	126,703,035.08
39301	Программ хангамж	89,427,093.55	73,569,093.55
39302	Хуримтлагдсан элэгдэл	(60,677,147.60)	(53,137,218.47)
39303	Бусад биет бус хөрөнгө	106,271,160.00	106,271,160.00
3	НИЙТ ХӨРӨНГИЙН ДҮН	<u>2,132,531,071.13</u>	<u>2,201,139,241.87</u>
4	НИЙТ ӨР ТӨЛБӨР	<u>230,000.00</u>	<u>0.00</u>
41	БОГИНО ХУГАЦААТ ӨР ТӨЛБӨР	230,000.00	0.00
413	Өглөг	230,000.00	0.00
4136	Бусад өглөг	230,000.00	0.00
41361	Байгууллагад төлөх өглөг	10,000.00	0.00
41362	Хувь хүмүүст төлөх өглөг	220,000.00	-
5	ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,132,301,071.13</u>	<u>2,201,139,241.87</u>
51	Засгийн газрын хувь оролцоо	2,132,301,071.13	2,201,139,241.87

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

511	Засгийн газрын оруулсан капитал /Засгийн газрын сан/	2,390,485,153.08	2,390,485,153.08
51101	Өмч: - төрийн	2,390,485,153.08	2,390,485,153.08
512	Хуримтлагдсан үр дүн	(1,122,654,413.25)	(1,053,816,242.51)
51210	Өмнөх үеийн үр дүн	(589,330,955.35)	(1,122,654,413.25)
51220	Тайлант үеийн үр дүн	(533,323,457.90)	68,838,170.74
51300	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зөрүү	864,470,331.30	864,470,331.30
6	ӨР ТӨЛБӨР, ЦЭВЭР ХӨРӨНГӨ ӨМЧИЙН ДҮН	<u>2,132,531,071.13</u>	<u>2,201,139,241.87</u>

4.2 Аудит хийсэн санхүүгийн үр дүнгийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ОРЛОГЫН ДҮН (I)	4,968,722,021.03	5,817,253,976.53
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	820,802,521.03	953,694,576.53
120	Нийтлэг татварын бус орлого	591,439,396.30	953,694,576.53
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	585,282,066.30	947,861,076.53
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	446,634,036.30	587,573,009.53
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	112,384,500.00	107,256,550.00
1200045	Үнэ төлбөргүй хүлээн авсан орлого	26,263,530.00	253,031,517.00
120009	Бусад орлого	6,157,330.00	5,833,500.00
122	Тусламжийн орлого	229,363,124.73	-
122001	Хандив тусламж /дотоод/	31,900,000.00	-
122002	Хандив тусламж /гадаад/	197,463,124.73	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,147,919,500.00	4,863,559,400.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,147,919,500.00	4,715,996,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	4,147,919,500.00	4,715,996,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	147,562,700.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	69,756,500.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	46,900,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	30,906,200.00
2	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЗАРДЛЫН ДҮН	5,129,941,990.58	5,748,415,805.79
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,129,941,990.58	5,748,415,805.79
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,017,742,405.80	5,639,163,946.88
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	862,458,697.87	1,090,456,350.22
210101	Үндсэн цалин	862,458,697.87	1,090,456,350.22
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	102,483,259.91	137,416,546.41
210201	Тэтгэврийн даатгал	72,572,536.22	94,303,842.21
210202	Тэтгэмжийн даатгал	4,656,900.74	11,037,132.64
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,800,472.60	8,567,771.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,861,216.03	2,049,236.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,592,134.32	21,458,564.56
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	82,886,375.95	91,754,573.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	37,071,389.30	38,721,543.71
210302	Түлш, халаалт	25,235,948.00	25,222,475.49
210303	Цэвэр, бохир ус	20,579,038.65	27,810,554.47
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	103,799,210.00	101,891,810.08
210401	Бичиг хэрэг	41,938,717.00	25,376,234.00
210402	Тээвэр, шатахуун	15,943,340.00	18,745,655.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,021,394.00	10,431,658.08
210404	Ном, хэвлэл	1,920,000.00	11,228,080.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	8,894,950.00	13,458,879.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	21,080,809.00	8,936,709.00
210408	Бараа материал акталсны зардал	-	13,714,595.00
2105	Нормативт зардал	2,856,200.00	240,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	2,856,200.00	240,000.00
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	50,491,809.72	39,433,338.00

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	-	145,000.00
210604	Урсгал засвар	50,491,809.72	39,288,338.00
2107	Томилолт, зочны зардал	44,511,381.00	122,950,917.00
210702	Дотоод албан томилолт	44,511,381.00	122,950,917.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	276,130,469.70	456,214,914.89
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	186,907,839.70	374,724,196.89
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,040,100.00	903,760.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	151,600.00	191,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	48,100.00	146,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	25,985,500.00	23,632,370.00
210807	Газрын төлбөр	525,500.00	692,948.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	61,471,830.00	55,923,340.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,492,125,001.65	3,598,805,496.61
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	47,768,530.00	27,403,720.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,125,728,709.99	3,323,230,117.35
210903	Үндсэн хөрөнгийн элэгдэл, хорогдол	318,627,761.66	248,171,659.26
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	112,199,584.78	109,251,858.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,997,541.00	68,867,036.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,997,541.00	67,305,036.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,562,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	104,202,043.78	40,384,822.91
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	104,202,043.78	40,384,822.91
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ҮР ДҮН (3)=(1)-(2)	(161,219,969.55)	68,838,170.74
225	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ЗАРДЛЫН ДҮН	372,103,488.35	-
225001	Үндсэн хөрөнгө худалдсаны гарз	45,928,053.22	-
225007	Хөрөнгийн дахин үнэлгээний зардал	326,175,435.13	-
4	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ БУС ҮР ДҮН (4)=(145-225)	(372,103,488.35)	-
5	НИЙТ ҮР ДҮН (5)=(3)+(4)	(533,323,457.90)	68,838,170.74

4.3 Аудит хийсэн мөнгөн гүйлгээний тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Өмнөх оны гүйцэтгэл	Тайлант оны гүйцэтгэл
	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ		
1	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ МӨНГӨН ОРЛОГЫН ДҮН (1)	4,912,644,930.69	5,575,657,229.53
12	ТАТВАРЫН БУС ОРЛОГО	764,725,430.69	700,663,059.53
120	Нийтлэг татварын бус орлого	575,780,574.70	700,663,059.53
120004	Төсөв байгууллагын өөрийн орлого	565,766,328.30	694,829,559.53
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	452,631,828.30	587,573,009.53
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	113,134,500.00	107,256,550.00
120009	Бусад орлого	10,014,246.40	5,833,500.00
122	Тусламжийн орлого	188,944,855.99	-
122002	Хандив тусламж /гадаад/	188,944,855.99	-
13	ТУСЛАМЖ, САНХҮҮЖИЛТИЙН ОРЛОГО	4,147,919,500.00	4,874,994,170.00
1310	Улсын төвлөрсөн төсвөөс	4,147,919,500.00	4,715,996,700.00
131001	Урсгал үйл ажиллагааны санхүүжилт	4,147,919,500.00	4,715,996,700.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого	-	158,997,470.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж	-	81,191,270.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө	-	46,900,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого	-	30,906,200.00
2	НИЙТ ЗАРЛАГА ба ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН (2)	4,820,750,015.69	5,507,361,089.53
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	4,820,750,015.69	5,507,361,089.53
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	4,696,885,660.91	5,398,109,230.62
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	845,395,700.00	1,090,456,350.22
210101	Үндсэн цалин	653,118,100.00	714,540,850.22
210102	Нэмэгдэл	91,469,000.00	144,987,900.00
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	100,808,600.00	156,358,400.00
210104	Урамшуулал	-	74,569,200.00
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	101,678,000.00	136,438,200.00
210201	Тэтгэврийн даатгал	67,862,100.00	92,778,000.00
210202	Тэтгэмжийн даатгал	8,454,000.00	10,915,100.00
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	6,763,200.00	8,732,000.00
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	1,690,800.00	2,183,000.00
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	16,907,900.00	21,830,100.00
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	84,576,375.95	91,754,573.67
210301	Гэрэл, цахилгаан	37,071,389.30	38,721,543.71
210302	Түлш, халаалт	26,925,948.00	25,222,475.49
210303	Цэвэр, бохир ус	20,579,038.65	27,810,554.47
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	79,222,106.00	91,975,343.08
210401	Бичиг хэрэг	18,727,794.00	21,624,900.00
210402	Тээвэр, шатахуун	10,822,500.00	14,494,600.00
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	14,271,394.00	10,397,233.08
210404	Ном, хэвлэл	10,020,000.00	12,100,000.00
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	12,392,790.00	16,223,220.00
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	12,987,628.00	17,135,390.00
2105	Нормативт зардал	37,549,600.00	656,000.00
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	37,549,600.00	656,000.00

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн
гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	48,492,035.00	47,251,988.00
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	398,000.00	4,353,000.00
210603	Хөдөлмөр хамгааллын хэрэглэл	1,540,000.00	-
210604	Урсгал засвар	46,554,035.00	42,898,988.00
2107	Томилолт, зочны зардал	57,511,381.00	122,950,917.00
210702	Дотоод албан томилолт	57,511,381.00	122,950,917.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	271,248,532.97	470,163,161.30
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	206,089,852.97	390,420,783.30
210803	Даатгалын үйлчилгээ	1,040,100.00	903,760.00
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	151,600.00	191,400.00
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношилгоо	48,100.00	146,900.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	32,564,380.00	23,632,370.00
210807	Газрын төлбөр	525,500.00	692,948.00
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	30,829,000.00	54,175,000.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,171,211,929.99	3,346,462,697.35
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	21,505,000.00	22,983,500.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,149,706,929.99	3,323,479,197.35
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	123,864,354.78	109,251,858.91
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	7,997,541.00	68,867,036.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	7,997,541.00	67,305,036.00
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	-	1,562,000.00
2133	Улсын төсвөөс олгосон санхүүжилт, шилжүүлэг	115,866,813.78	40,384,822.91
213303	Төвлөрүүлэх шилжүүлэг	115,866,813.78	40,384,822.91
3	ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (3)=(1)-(2)	<u>91,894,915.00</u>	<u>68,296,140.00</u>
5	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН МӨНГӨН ЗАРДЛЫН ДҮН (5)	91,894,915.00	68,296,140.00
22	ХӨРӨНГИЙН ЗАРДАЛ	91,894,915.00	68,296,140.00
2200	Дотоод эх үүсвэрээр	91,894,915.00	68,296,140.00
225106	Биет ба биет бус хөрөнгө худалдан авсан зардал	91,894,915.00	68,296,140.00
6	ХӨРӨНГӨ ОРУУЛАЛТЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНЫ ЦЭВЭР МӨНГӨН ГҮЙЛГЭЭ (6)=(4)-(5)	<u>(91,894,915.00)</u>	<u>(68,296,140.00)</u>

4.4 Аудит хийсэн цэвэр хөрөнгө/өмчийн өөрчлөлтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Үзүүлэлт	Засгийн газрын оруулсан капитал	Дахин үнэлгээний нөөц	Хуримтлагдсан дүн	Засгийн газрын хувь оролцооны нийт дүн
2017 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,390,485,153.08	0.00	-566,783,592.35	1,823,701,560.73
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	-22,547,363.00	-22,547,363.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,390,485,153.08	0.00	-589,330,955.35	1,801,154,197.73
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт	0.00	864,470,331.30	0.00	864,470,331.30
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	-533,323,457.90	-533,323,457.90
2018 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,390,485,153.08	864,470,331.30	-1,122,654,413.25	2,132,301,071.13
Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын өөрчлөлт	0.00	0.00	0.00	0.00
Дахин илэрхийлсэн үлдэгдэл	2,390,485,153.08	864,470,331.30	-1,122,654,413.25	2,132,301,071.13
Үндсэн хөрөнгийн дахин үнэлгээний өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Үндсэн хөрөнгийн өсөлт, бууралт	0.00	0.00	0.00	0.00
Орлогын тайланд хүлээн зөвшөөрөөгүй олз, гарз	0.00	0.00	0.00	0.00
Гадаад валютын хөрвүүлэлтийн зөрүү	0.00	0.00	0.00	0.00
Тайлант үеийн үр дүн	0.00	0.00	68,838,170.74	68,838,170.74
2019 оны 12-р сарын 31-нээрх үлдэгдэл	2,390,485,153.08	864,470,331.30	-1,053,816,242.51	2,201,139,241.87

4.5 Аудит хийсэн төсвийн гүйцэтгэлийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Эдийн засгийн ангилал	Үзүүлэлт	Тайлант оны		Зөрүү	Хувь
		Батлагдсан төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл		
1	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл				
2	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН	5,380,996,700.00	5,370,441,436.62	10,555,263.38	99.8
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ	5,380,996,700.00	5,370,441,436.62	10,555,263.38	99.8
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ	5,342,917,800.00	5,332,480,600.62	10,437,199.38	99.8
2101	Цалин хөлс болон нэмэгдэл урамшил	1,091,506,000.00	1,090,456,350.22	1,049,649.78	99.9
210101	Үндсэн цалин	715,590,500.00	714,540,850.22	1,049,649.78	99.9
210102	Нэмэгдэл	144,987,900.00	144,987,900.00	-	100.0
210103	Унаа хоолны хөнгөлөлт	156,358,400.00	156,358,400.00	-	100.0
210104	Урамшуулал	74,569,200.00	74,569,200.00	-	100.0
2102	Ажил олгогчоос нийгмийн даатгалд төлөх шимтгэл	136,438,200.00	136,438,200.00	-	100.0
210201	Тэтгэврийн даатгал	92,778,000.00	92,778,000.00	-	100.0
210202	Тэтгэмжийн даатгал	10,915,100.00	10,915,100.00	-	100.0
210203	ҮОМШӨ-ний даатгал	8,732,000.00	8,732,000.00	-	100.0
210204	Ажилгүйдлийн даатгал	2,183,000.00	2,183,000.00	-	100.0
210205	Эрүүл мэндийн даатгал	21,830,100.00	21,830,100.00	-	100.0
2103	Байр ашиглалттай холбоотой тогтмол зардал	93,587,300.00	91,754,573.67	1,832,726.33	98.0
210301	Гэрэл, цахилгаан	39,524,300.00	38,721,543.71	802,756.29	98.0
210302	Түлш, халаалт	25,351,300.00	25,222,475.49	128,824.51	99.5
210303	Цэвэр, бохир ус	28,711,700.00	27,810,554.47	901,145.53	96.9
2104	Хангамж, бараа материалын зардал	82,198,800.00	79,875,343.08	2,323,456.92	97.2
210401	Бичиг хэрэг	21,624,900.00	21,624,900.00	-	100.0
210402	Тээвэр, шатахуун	14,520,000.00	14,494,600.00	25,400.00	99.8
210403	Шуудан, холбоо, интернэтийн төлбөр	12,069,200.00	10,397,233.08	1,671,966.92	86.1
210405	Хог хаягдал зайлуулах, хортон мэрэгчдийн устгал, ариутгал	16,680,900.00	16,223,220.00	457,680.00	97.3
210406	Бага үнэтэй, түргэн элэгдэх, ахуйн эд зүйлс	17,303,800.00	17,135,390.00	168,410.00	99.0
2105	Нормативт зардал	656,000.00	656,000.00	-	100.0
210503	Нормын хувцас, зөөлөн эдлэл	656,000.00	656,000.00	-	100.0
2106	Эд хогшил, урсгал засварын зардал	112,355,900.00	111,018,128.00	1,337,772.00	98.8
210601	Багаж, техник, хэрэгсэл	62,550,000.00	62,456,140.00	93,860.00	99.8
210604	Урсгал засвар	49,805,900.00	48,561,988.00	1,243,912.00	97.5
2107	Томилот, зочны зардал	124,378,700.00	122,950,917.00	1,427,783.00	98.9
210702	Дотоод албан томилот	124,378,700.00	122,950,917.00	1,427,783.00	98.9
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж	436,489,200.00	434,708,391.30	1,780,808.70	99.6
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж	366,623,600.00	366,400,783.30	222,816.70	99.9

Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн санхүүгийн тайлангийн аудит

210803	Даатгалын үйлчилгээ	903,800.00	903,760.00	40.00	100.0
210804	Тээврийн хэрэгслийн татвар	871,200.00	191,400.00	679,800.00	22.0
210805	Тээврийн хэрэгслийн оношлогоо	185,100.00	146,900.00	38,200.00	79.4
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ	12,295,000.00	12,197,600.00	97,400.00	99.2
210807	Газрын төлбөр	1,435,500.00	692,948.00	742,552.00	48.3
210809	Улсын мэдээллийн маягт хэвлэх, бэлтгэх	54,175,000.00	54,175,000.00	-	100.0
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал	3,265,307,700.00	3,264,622,697.35	685,002.65	100.0
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх	3,265,307,700.00	3,264,622,697.35	685,002.65	100.0
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ	38,078,900.00	37,960,836.00	118,064.00	99.7
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг	38,078,900.00	37,960,836.00	118,064.00	99.7
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал	36,398,900.00	36,398,836.00	64.00	100.0
213209	Нэг удаагийн тэтгэмж, шагнал урамшуулал	1,680,000.00	1,562,000.00	118,000.00	93.0
	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР	5,380,996,700.00	5,370,441,436.62	10,555,263.38	99.8
1310	УЛСЫН ТӨСВӨӨС САНХҮҮЖИХ	4,715,996,700.00	4,675,611,877.09	40,384,822.91	99.1
131001	Улсын төсвөөс санхүүжих	4,715,996,700.00	4,675,611,877.09	40,384,822.91	99.1
120004	ТӨСӨВТ БАЙГУУЛЛАГЫН ҮЙЛ АЖИЛЛАГААНААС	665,000,000.00	694,829,559.53	(29,829,559.53)	104.5
1200041	Үндсэн үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	565,000,000.00	587,573,009.53	(22,573,009.53)	104.0
1200042	Туслах үйл ажиллагааны орлогоос санхүүжих	100,000,000.00	107,256,550.00	(7,256,550.00)	107.3
5	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эцсийн үлдэгдэл			-	-
62	АЖИЛЛАГСАДЫН ТОО	84	84	-	100.0
620001	Удирдах ажилтан	1	1	-	100.0
620002	Гүйцэтгэх ажилтан	75	75	-	100.0
620003	Үйлчлэх ажилтан	8	8	-	100.0

4.6. Аудит хийсэн нэмэлт санхүүжилтийн тайлан

Тайлант хугацаа: 2019 оны 12 дугаар сарын 31-ний өдрөөр дуусвар болсон тайлан

/төгрөг/

Дансны код	Үзүүлэлт	Төлөвлөгөө	Гүйцэтгэл
	Мөнгө, түүнтэй адилтгах хөрөнгийн эхний үлдэгдэл		
I	НИЙТ ЗАРЛАГА БА ЦЭВЭР ЗЭЭЛИЙН ДҮН		158,997,470.00
21	УРСГАЛ ЗАРДАЛ		158,997,470.00
210	БАРАА, АЖИЛ ҮЙЛЧИЛГЭЭНИЙ ЗАРДАЛ		128,091,270.00
2104	Хангамж, бараа материалын зардал		12,100,000.00
210404	Ном, хэвлэл		12,100,000.00
2108	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчилгээний төлбөр, хураамж		39,984,770.00
210801	Бусдаар гүйцэтгүүлсэн бусад нийтлэг ажил үйлчилгээний төлбөр хураамж		28,550,000.00
210806	Мэдээлэл, технологийн үйлчилгээ		11,434,770.00
2109	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		76,006,500.00
210901	Бараа үйлчилгээний бусад зардал		17,150,000.00
210902	Хичээл үйлдвэрлэлийн дадлага хийх		58,856,500.00
213	УРСГАЛ ШИЛЖҮҮЛЭГ		30,906,200.00
2132	Бусад урсгал шилжүүлэг		30,906,200.00
213204	Ажил олгогчоос олгох бусад тэтгэмж, урамшуулал		30,906,200.00
II	ЗАРДЛЫГ САНХҮҮЖҮҮЛЭХ ЭХ ҮҮСВЭР		158,997,470.00
1311	Нэмэлт санхүүжилтийн орлого		158,997,470.00
131101	Төрийн болон орон нутгийн өмчит бус этгээдээс авсан хандив, тусламж		81,191,270.00
131104	Дээд шатны төсвийн захирагчийн төсөвт тусгагдсан төсвөөс доод шатны төсвийн захирагчид хуваарилсан хөрөнгө		46,900,000.00
131105	Төсвийн байгууллагын үндсэн үйл ажиллагааны хүрээнд бий болсон нэмэлт орлого		30,906,200.00

5. Аудитын явцад илэрсэн алдаа, зөрчлийн жагсаалт

Огноо:	2020.02.21	Аудитын нэр:	Санхүүгийн тайлангийн аудит	САГ-2020/131/СТА-ТШЗ
Шалгагдсан байгууллагын нэр:	Эрүүл мэндийн хөгжлийн төв		мянган төгрөгөөр	

№	Алдаа, зөрчлийн товч утга	Мөнгөн дүн	Аудитын байгууллагаас гаргасан шийдэл	Алдаа, зөрчилтэй асуудал гаргасан албан тушаалтны	
				Албан тушаал	Овог нэр
A	1	2	3	4	5
1	Захиргаа, санхүү, дотоод хяналтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, түүний чиг үүрэгт хамааралгүй "Зураглаач" гэсэн орон тоон дээр 1 ажилтан ажиллуулж цалин олгосон байна. Цагийн бүртгэлийг хянаж баталгаажуулаагүй, цалин хөлсийг тооцохдоо өмнөх сарын ажлын цагийн мэдээлэлд үндэслэн, сар бүр 22 хоногоор тооцож олгосон.	12,590.0	Албан шаардлага өгсөн	Ерөнхий захирал Ахлах нягтлан бодогч	Б.Нарантуяа Б.Очир
2	Цалингийн зардлаас 5,833.5 мянган төгрөгийг ахмадын санд шилжүүлэн зарцуулсан.	5,833.5	Зөвлөмж өгсөн	Ерөнхий захирал Ахлах нягтлан бодогч	Б.Нарантуяа Б.Очир
3	Тус төвийн 2 дугаар байрны харуул хамгаалалт, цэвэрлэгээ үйлчилгээний ажлыг гүйцэтгэх гүйцэтгэгчийг сонгон шалгаруу- лаагүй хувь хүмүүстэй шууд гэрээ байгуулан ажиллуулж мянган төгрөг олгосон байна.	33,000.0	Зөвлөмж өгсөн		
4	Худалдан авсан, бусдаар гүйцэтгүүлсэн ажил, үйлчил-гээний төлбөрт анхан шатны бүрдэл дутуу, 5 шинжээч гэрээнд гарын үсэг зурж баталгаажаагүй баримтаар, эмийн зөвлөлийн 4 гишүүний оролцсон хурлын ирцийг бүртгээгүй урамшуулал, нийт 227.5 мянган төгрөгийг олгосон байна.	4,637.8	Зөвлөмж өгсөн	Ерөнхий захирал Ахлах нягтлан бодогч	Б.Нарантуяа Б.Очир
5	Төвийн санхүүгийн тайланд 121,333.0 мянган төгрөгийн өртөгтэй 4 автомашин бүртгэлтэйгээс 2008, 2009 онд ашиглалтад орсон 49,883.1 мянган төгрөгийн өртөгтэй 2 автомашин ашиглалтгүй байна.		Зөвлөмж өгсөн	Ерөнхий захирал Ахлах нягтлан бодогч	Б.Нарантуяа Б.Очир
6	Нягтлан бодох бүртгэлийн бодлогын баримт бичиг нь байгууллагын үйл ажиллагааны онцлогт нийцээгүй, Сангийн яамнаас хэрэгжүүлж байгаа нягтлан бодох бүртгэлийн бодлого, холбогдох стандарт, хууль тогтоомжийн холбогдох өөрчлөлтүүдийг бүрэн тусгаагүй байна.		Зөвлөмж өгсөн	Ерөнхий захирал Ахлах нягтлан бодогч	Б.Нарантуяа Б.Очир
	Дүн	56,062.2			

ҮНДЭСНИЙ АУДИТЫН ГАЗАР
АЛБАН ШААРДЛАГА

2020 оны 03 дугаар сарын 02

№ 01/34

Улаанбаатар хот

САГ-2020/131/СТА-ТЦЗ

Зөрчил арилгуулах тухай

Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1, 18 дугаар зүйлийн 18.2-т заасан Үндэсний аудитын газрын бүрэн эрхийн хүрээнд Төсвийн тухай хуулийн 8 дугаар зүйлийн 8.9.1-д заасан цаглабарт хугацаанд Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн 2019 оны санхүүгийн тайлан, төсвийн гүйцэтгэлд хийсэн аудитаар дараах зөрчлүүд илэрлээ. Үүнд:

- Эрүүл мэндийн сайдын 2018 оны "Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн дүрэм зохион байгуулалтын бүтцийг батлах тухай" А/21 тушаалын 1 дүгээр хавсралтын 7.6-д Захиргаа, санхүү, дотоод хяналтын асуудал хариуцсан зохион байгуулалтын бүтцийн нэгж, түүний чиг үүрэгт хамааралгүй "Зураглаач" гэсэн орон тоон дээр 1 ажилтан ажиллуулж 12,590.9 мянган төгрөгийн цалин олгосон байна.
- Цагийн бүртгэлийг хянаж баталгаажуулаагүй, цалин хөлсийг тооцохдоо өмнөх сарын ажлын цагийн мэдээлэлд үндэслэн, сар бүр 22 хоногоор тооцож олгосон.

Дээрх асуудлууд нь Төсвийн тухай хуулийн 6 дугаар зүйлийн 6.4.1-д "төсвийг үр ашигтай, хэмнэлттэй байхаар төлөвлөж, зарцуулах", 16 дугаар зүйлийн 16.5.2-т "батлагдсан төсөв, хөтөлбөрийг хэрэгжүүлэх талаар төсвийн ерөнхийлөн захирагчтай байгуулсан гэрээний хүрээнд төсвийн хөрөнгийг удирдах, зарцуулалтад нь хяналт тавих", 16.5.3-т "батлагдсан цалингийн сан, орон тооны хязгаарт багтаан төсвийн байгууллагын орон тоо, ажиллагчдын цалин хөлсийг тогтоох", 16.5.5-д "батлагдсан төсвийг зориулалтын дагуу зарцуулах", Хөдөлмөрийн тухай хуулийн 23 дугаар зүйлийн 23.2-т "Цагаар ажиллах" гэж ажил олгогчоос тодорхой ажил, үүргийг биечлэн гүйцэтгүүлж, гүйцэтгэсэн ажлын хэмжээ, ажилласан цагт нь тохирсон цалин хөлсийг тухай бүр тооцож олгохыг хэлнэ." гэж заасныг тус тус зөрчсөн, санхүүгийн тайлангийн үнэн зөв байдал батламж мэдэгдлийг хангахгүй байна.

Иймд Төрийн аудитын тухай хуулийн 15 дугаар зүйлийн 15.1.12-т "аудитын явцад илэрсэн төлбөр, зөрчлийг барагдуулах акт тавих, албан шаардлага өгөх ...", Монгол Улсын Ерөнхий аудиторовын 2016 оны А/95 дугаар тушаалаар баталсан "Төрийн аудитын байгууллагын акт тогтоох, албан шаардлага өгөхөд баримтлах журам"-ын 4.1-д заасныг тус тус үндэслэн **ШААРДАХ нь:**

1. Батлагдсан бүтэц, орон тооны хүрээнд зардал гаргах, цалин, хөлсийг үнэн зөв мэдээлэлд үндэслэн тооцож олгож байх, алдаа, зөрчлийг давтан гаргахгүй байх.
2. Албан шаардлагын биелэлтийг 2020 оны 4 дүгээр сарын 20-ны өдрийн дотор Үндэсний аудитын газарт ирүүлэхийг Эрүүл мэндийн хөгжлийн төвийн ерөнхий захирал Б.Нарантуяа, ахлах нягтлан бодогч Б.Очир нарт хариуцуулав.

АЛБАН ШААРДЛАГЫГ

ТОГТООСОН:

САНХҮҮГИЙН АУДИТЫН ГАЗРЫН
ЗАХИРАЛ БӨГӨӨД ТЭРГҮҮЛЭХ
АУДИТОР *[Signature]* Ц.НАРАНЧИМЭГ
АХЛАХ АУДИТОР *[Signature]* Ж.БОЛОРМАА

ЗӨВШӨӨРСӨН:

ЭРҮҮЛ МЭНДИЙН ХӨГЖЛИЙН
ТӨВИЙН ЕРӨНХИЙ ЗАХИРАЛ
[Signature] Б.НАРАНТУЯА
АХЛАХ НИЯГТЛАН БОДОГЧ
[Signature] Б.ОЧИР

Акт, албан шаардлагын биелэлт хангагдаагүй тохиолдолд Төрийн аудитын тухай хуулийн 28 дугаар зүйлийн 28.2.2-д "Төрийн аудитын байгууллагаас тавьсан албан шаардлага, төлбөрийн актыг цаг хугацаанд нь биелүүлээгүй тохиолдолд зөрчил гаргасан албан тушаалтныг үүрэгт ажлаас нь халх тухай саналыг төрийн аудитын байгууллага эрх бүхий албан тушаалтанд хүргүүлнэ" гэж заасны дагуу хариуцаж албан тушаалтанд хариуцлага тооцуулахаар эрх бүхий албан тушаалтанд санал хүргүүлнэ.

